

Fredrik Persson Winter

De Das

A.W. Bruna Uitgevers

Zaterdag 6 november

Cecilia Wreede liep voorzichtig over de vloer van de kelder om geen sporen te contamineren. De vloer was bepoederd met pleisterkalk die van het plafond en de muren was neergedwarreld. Her en der stonden gele markeercijfers tussen hoopjes vochtige aarde, als sandwichborden in poppenformaat.

Ooit moest dit een knusse haardkamer zijn geweest. Nu rook het er naar schimmel en was het vocht door de muren heen gedrongen, zodat het behang onderaan in brede banen was opgekruld. Het gestucte beton erachter zat vol barsten en grillige gaten.

De bank was het enige meubelstuk dat nog enigszins intact genoemd kon worden, maar ook die was lelijk toegetakeld. De kussens waren met messen bewerkt en de vulling puilde uit de scheuren in het leer. De salontafel was aan stukken geslagen, net zoals de tv en de leunstoel voor de schouw. Het glazen luik van de kachel was verbrijzeld. De betegelde vloer lag bezaaid met as en stukjes verkoold hout. De tegels waren gebarsten en hier en daar was de vloer opengebroken, zodat het beton eronder te zien was. Tussen de as en de aarde glommen groene scherven van gebroken wijnflessen en stukjes veiligheidsglas van het kachelluik.

Dwars door de chaos van aarde en puin liep een bloedspoor. Iemand had een lichaam van de haardkamer naar de keldergang gesleept.

‘Waar is het?’ vroeg Cecilia verbeterd, terwijl ze het bloedspoor volgde met haar blik. De aanblik van bloed bracht haar allang niet meer van haar stuk. Toch bezorgde dit roodbruine spoor haar een onaangenaam gevoel. Ze wist wat haar te wachten stond.

‘Waar het altijd is,’ antwoordde Jonas Andrén, haar naaste collega. Er klonk geritsel toen hij naar de kelder wees. Cecilia vond hem net een reusachtige baby in zijn witte plastic pak. Zijn bril stak onder de capuchon uit die zijn haar bedekte. Zij zag er ongetwijfeld net zo belachelijk uit. ‘In de kelderopslag. Kom, dan laat ik het zien.’

Cecilia knikte en liep voorzichtig achter Jonas aan naar de stookruimte, waarbij ze goed oppaste dat ze niet in de bloedsporen stapte. In het felle licht uit een deuropening zag ze nog meer aarde en gele bordjes die modderige voetsporen markeerden.

‘Let goed op waar je je voeten neerzet daarbinnen,’ zei Jonas. ‘Het forensisch team heeft nog geen monsters van het bloed genomen. Al weten we vrijwel zeker van wie het is. Linda Sandström, gescheiden moeder van twee kinderen. Heeft dit huis een paar jaar geleden gekocht en liet een nieuw drainagesysteem aanleggen.’

Cecilia knikte. ‘Zoals alle slachtoffers voor haar. Ik moest zowat naar binnen klimmen toen ik aankwam. De hele tuin ligt open.’

De kelder baadde in het felle licht van meerdere bouwlampen. Het verblindde Cecilia en weerkaatste tegen Jonas’ plastic pak. Cecilia knipperde een paar keer met haar ogen om aan het licht te wennen terwijl ze zich voorbereidde. Ze had dit nu al zo vaak meegemaakt dat het routine zou moeten zijn. Toch voelde ze hoe haar hart sneller begon te kloppen en het maagzuur naar haar keel steeg. Ze had zoveel slachtoffers van moord gezien, in zulke onnatuurlijke houdingen, dat ze niet snel meer schrok. Maar met wat ze nu zag wist ze zich

geen raad, hoe vaak ze er ook mee geconfronteerd werd. Er was geen lichaam. En de afwezigheid van een bloederig slachtoffer was erger dan het alternatief.

Midden in de ruimte was de vloer van onderaf opengebroken. Rond het gat lagen grote hopen aarde, stukken beton en tegelscherven. Wormen en zwarte insecten krioelden door elkaar. Het bloedspoor verdween over de rand. Cecilia ging op haar hurken naast het gat zitten. Het was groot genoeg voor een mens. De duisternis staaarde terug toen ze in de smalle tunnel onder de grond keek. Het duizelde haar en ze zocht steun bij de vloer om haar evenwicht niet te verliezen.

Ze kon dit niet uitstaan. Ze kon het niet uitstaan dat er geen lichaam was. Ze kon het niet uitstaan dat ze niets had om op af te gaan, ook deze keer niet. Het leek wel of er op dit hele onderzoek een vloek rustte.

Cecilia schudde haar hoofd. 'Verdomme.'

'Had je dan iets anders verwacht?'

'Nee,' zei ze, en ze stond op. 'Maar ik had het wel gehoopt.'

'Wat dan?'

'Weet ik veel, een gewone moord bijvoorbeeld?'

Jonas moest lachen. 'Het is 6 november, Cissi. Je weet wat dat betekent.'

Cecilia knikte. 'Ja, ik weet het. Iedereen weet het. Ik ben het alleen zo spuugzat.' Ze keek radeloos om zich heen. De kelderruimte stond vol opgestapelde verhuisdozen. Tegen een van de muren stond een stellingkast, die uitpilde van de barbiepoppen in de ongeopende, originele verpakking.

'Vroeg of laat krijgen we hem te pakken,' zei Jonas.

'Dat weet ik zo net nog niet.' Cecilia huiverde. *Hadden die poppen maar kunnen spreken*, dacht ze. Ze hield niet van barbies. Hun geschilderde ogen staarden haar beschuldigend aan. Ze keek weer in het gat en schudde haar hoofd, waarna ze zich omdraaide en de kelder verliet. 'Ik ga. Jullie redden het verder zelf wel.'

‘Waar ga je naartoe?’ vroeg Jonas.

‘Wat denk je? Naar het bureau. Iemand moet de media vertellen dat de Das weer heeft toegeslagen.’

AKTE 1 – HET MANUSCRIPT

1

*Ik ben de Das. Dit is mijn verhaal.
Als je het hebt gelezen, zul je misschien anders
over me denken, maar dat verandert niets.*

Zondag 7 november

‘Hier wil ik niet wonen.’

Annika Granlund glimlachte met haar hele gezicht terwijl ze de woorden in Martin Granlunds oor fluisterde.

Martin schrok op. ‘Waarom niet?’ Hij keek om zich heen of geen van de anderen bij de huisbezichtiging hen had gehoord.

Annika’s lichtbruine ogen straalden alsof ze dolgelukkig was. ‘Hou op, dat weet je best.’ Haar blijdschap was een façade, niemand mocht merken dat er iets mis was.

‘Nee, vertel.’ Voor het raam van de woonkamer ruiste de wind in een berk die midden op het gazon stond. Gele blaadjes dwarrelden neer op het hoge gras. ‘Want als het aan de badkamer ligt: die kunnen we opnieuw betegelen.’

‘Het ligt niet aan de tegels,’ zei Annika lachend.

Ze sloeg haar arm om Martin heen en voerde haar man met zachte dwang de woonkamer uit, die identiek was aan alle andere woonkamers die ze de afgelopen maanden hadden gezien. Ze bevond zich niet in een huis, maar in een make-laarsadvertentie. Of hoogstens in iemands droombeeld van het ideale huis. Pas geschilderde witte muren. Gebroken wit natuurlijk, niet krijtwit. Trendy meubels, een zee van kussens

op de bank en hier en daar trefzekere maar raadselachtige prullen. Annika zou zweren dat ze de ingelijste afbeeldingen ook tijdens andere huisbezoeken had gezien. Ze herkende de barst in het glas voor een ervan.

‘Wat is het nu dan weer?’ vroeg Martin licht geïrriteerd. ‘Ik bedoel, de locatie is goed. De tuin is makkelijk te onderhouden, zoals we allebei graag willen. We kunnen het betalen, zolang de biedingen binnen de perken blijven.’

Annika gebaarde met haar hoofd naar de trap die naar de kelder leidde. Beneden klonken gedempte stemmen van een ander stel dat overlegde in de haardkamer. Het gefluister dat opsteeg uit het trapgat bezorgde haar koude rillingen langs haar ruggengraat.

Martin keek haar schuin aan. ‘Dat meen je niet.’

Annika glimlachte met samengeknepen lippen en knikte. ‘Jawel. Ik wil niet in een huis met een kelder wonen. Dat heb ik toch gezegd?’

Martin zuchtte. ‘Ik dacht dat je het misschien toch een mooi huis zou vinden. Je kunt niet categorisch alles met een kelder afwijzen.’

‘Dat kan ik zeker wel, lieverd. Er zijn genoeg huizen zonder kelder. Waarom gaan we daar niet kijken?’

Martin haalde zijn schouders op. ‘Oké, ik geef het op. Kelder of niet, als jij hier niet wilt wonen, wil ik het ook niet.’

Annika keek in zijn helderblauwe ogen. Ze legde een hand tegen zijn wang. Haar trouwring glansde mat tegen zijn rossige baardje. ‘Dank je, lieverd. Zullen we gaan?’

Hij glimlachte, maar Annika zag hoe hij vocht tegen zijn teleurstelling. ‘Oké.’

Het grind op het pad van de voordeur naar het hek knerpte onder hun schoenen toen ze naar de auto liepen.

‘Ik begrijp best dat je me lastig vindt,’ zei Annika, en ze gaf een schop tegen een dennenappel die van de conifeer van de burens was gevallen. ‘Maar bekijk het eens van de praktische

kant. Weet je wel hoeveel gedoe zo'n kelder is?

'Ja, dat heb je gezegd. Vochtproblemen, drainage die vervangen moet worden. Schimmel. Maar weet je, er zijn ook voordelen.'

'O ja?' zei Annika met een schuine blik naar Martin. 'Noem er één.'

'Een hobbykamer?'

'Voor welke hobby? Je zit alleen maar achter je computer.'

'Een fitnessruimte?'

Annika moest lachen. Martin ook. Hij haalde de auto van het slot en ze stapten in.

'Een sauna?'

'Dat klinkt al beter.'

'Zie je wel?'

'Ik ben nog steeds niet overtuigd.'

'Een speelkamer voor de kinderen?'

Annika voelde een steek in haar borst. Ze wendde haar blik af en keek door het zijraampje van de auto naar buiten. Daar stond het, een rechthoekig huis van roodbruine baksteen uit 1974, omgeven door een gazon, berken en een kleine den. Om de hoek was een stukje van een grijze functionalistische villa te zien, met eternieten muren achter een haag van knoestige struiken.

Martin boog zich naar haar toe. 'En als ze ouder zijn, kunnen ze in de kelder films kijken terwijl wij vrienden op bezoek hebben in de woonkamer.'

Ze slikte. 'Ja.'

Een van de andere stellen van de bezichtiging kwam naar buiten. De vrouw hield haar opbollende buik vast. De man wees iets aan in de brochure die de makelaar had uitgedeeld. Annika's hand kopieerde onwillekeurig de beweging van de vrouw en ze streefde haar buik door haar rode jas heen. Een golf van verlangen trok door haar lichaam. Ze waren het nu al een tijdje aan het proberen.

‘Eén ding is in elk geval zeker,’ zei Annika, terwijl ze haar hoofd weer naar Martin draaide. ‘In ons appartement kunnen we geen kind opvoeden.’

‘Hier zouden we genoeg ruimte hebben voor minstens drie kinderen.’

Annika schudde haar hoofd. Ze keek Martin strak aan. ‘Twee. In een ander huis. Zonder kelder. Kunnen we nu eindelijk gaan?’

2

*Je waant je veilig in je eigen huis. Beschermd
door het slot op je deur, door je alarmsysteem.
Maar ik kom door de vloer.*

Maandag 8 november

Bij het Järntorget stapte Annika uit de tram en na een kort gevecht met de wind wist ze haar paraplu uit te klappen. Het was maandagochtend en de herfst in Göteborg was op zijn somberst. Er was heel wat wilskracht voor nodig om de deur uit te gaan en minstens zoveel spierkracht om een paraplu in bedwang te houden. Uiteindelijk gaf Annika het op en liet ze de koude regen op haar neerplenzen terwijl ze dwars door de plassen op straat naar haar werk jakkerde.

Tot bioscoop Draken en het cultureel centrum was ze nog enigszins beschut, maar eenmaal op de parkeerplaats voor het voormalige pakhuis waar nu Eklunds Förlag, haar werkgever, was gevestigd, kreeg de wind vrij spel in haar haar. Achter het pakhuis doemde de lichtblauwe gevel van Rosenlundsverket op. Door de regen heen zag Annika vaag de rode lampjes op het dak knipperen.

Het gekletter van de druppels op het natte asfalt wedijverde met het eeuwige geraas van auto's die de Götatunnel in en uit reden. Witte lampen de ene kant op, rode de andere. Het enige wat in deze tijd van het jaar in de buurt kwam van daglicht was een grauwe nevel rond lunchtijd. Toch sliep Annika on-

rustig en licht, ondanks de donkere herfstdagen en het kalmerende getik van regen tegen de ruiten. Godzijdank hielden de kou en koffie haar scherp genoeg om te kunnen functioneren.

Annika stak schuin de parkeerplaats over en trok de deur van het trappenhuis open. Die zat weer eens niet op slot. Het slot vertoonde kuren en dus was de deur 's nachts veel te vaak open, wat ertoe leidde dat er zo nu en dan daklozen in het trappenhuis sliepen. Meestal waren ze al weg als Annika aankwam en verraadden alleen een paar lege flessen dat ze er geweest waren. Het leek wel alsof ze de stilzwijgende afspraak hadden dat de daklozen de huurders niet zouden storen en in ruil daarvoor hun slaapplaats mochten behouden.

Vlak voor de deur lag een hoopje natte aarde, alsof iemand een bloempot had laten vallen en de rommel niet had opgeruimd. Annika liep eromheen. Binnen gleed de hak van haar leren laars uit op nog een kluitje aarde.

Ze schudde haar hoofd en liep de trap op. Een lekker begin van de dag. Ze toetste de code van het kantoor in en stapte de ruime hal binnen, waar de wanden waren opgesierd met boekomslagen van vroegere uitgaven. Ze glimlachte bij het zien van de twee boeken uit de Turwall-serie, *De pinksterman* en *De midzomervrouw*. Die vormden het grootste succesverhaal van de uitgeverij en de voornaamste bijdrage die zij had geleverd.

Ze hing haar natte jas aan de kapstok naast de deur en liep naar de toiletten om een papieren handdoekje te halen. Terwijl ze de ergste aarderesten van haar laarzen veegde, kwam Katrin Falk aanlopen vanuit de koffieruimte.

‘Goedemorgen, collega,’ zei Katrin, die een van de vaste redacteurs was. Ze hield een grote kop thee met beide handen vast. ‘Wat een weer, hè?’

‘Ja, verschrikkelijk,’ zei Annika, en ze gooide het handdoekje in de afvalbak naast de deur. ‘Zijn jullie al begonnen? De

tram was laat.' Ze glimlachte. In feite was ze zelf te laat opge-
staan, zoals gewoonlijk.

'Nee, nog niet. Maar iedereen zit te wachten in de vergader-
kamer.'

'Iedereen?' Annika trok haar wenkbrauwen op. 'Heb ik nog
tijd om koffie te halen?'

Katrin knikte. 'Doe dat maar.'

Annika keek Katrin vragend aan, maar Katrin ontweek
haar blik en verdween richting de vergaderkamer. Annika
voelde een steek van ongerustheid. Ze liep naar haar kamer
om haar handtas weg te zetten, haalde haar lunchtrommel
eruit en liep toen naar de koffiekamer. Het was iets na nege-
nen. Tijd om zich nuttig te maken.

Elke maandag kwam de manuscriptgroep bijeen om samen
'de stapel' door te nemen, zoals ze de wekelijkse oogst van
ingezonden manuscripten liefdevol noemden. Het was lang
geleden dat ze iets ervan hadden uitgegeven, maar ze waren
het erover eens dat elk ingezonden manuscript serieus geno-
men moest worden.

Zo was tenslotte ooit, lang geleden, ook Jan Apelgrens
Turwall-manuscript binnengekomen. De twee boeken waren
nog altijd goed voor een kwart van de omzet, zelfs na al die
jaren. Er was zelfs gesproken over een verfilming, maar die
plannen waren abrupt gestrand toen de schrijver en zijn
vrouw zes jaar geleden spoorloos waren verdwenen. Pogin-
gen om hen te vinden hadden niets opgeleverd en uiteindelijk
was de zoektocht gestaakt. Met de schrijver verdwenen ook
de plannen voor een film over Turwall. Er was simpelweg
niemand meer om een overeenkomst over de rechten mee te
tekenen.

Annika schonk een kop stomend hete koffie in en liep naar
de vergaderkamer. Zoals elke maandag lag de tafel bezaaid
met uitdraaien, maar vandaag zat het er ook vol collega's: ie-
dereen die werkzaam was bij de uitgeverij was er, van admi-

nistratie tot marketing. Hun geïrriteerde blikken verraadden dat ze op Annika hadden gewacht.

Aan de korte kant van de tafel zat Fredrik Ask, de directeur van de uitgeverij. Hij volgde Annika met zijn blik van achter zijn smalle bril. Het montuur stak donker af tegen de witte plukken in zijn verder zwarte haar en accentueerde zijn scherpe jukbeenderen.

Een onbehaaglijk gevoel maakte zich kenbaar in Annika's borst. Het was vreemd dat Fredrik er was. Hij nam nooit deel aan de manuscriptvergaderingen. Hij vervulde zijn taken als een fabrieksdirecteur en zette geen voet op de werkvloer, tenzij het niet anders kon. Dat waardeerde Annika aan hem. Hij was zo verstandig om zich niet met het creatieve proces te bemoeien, zolang dat maar winst opleverde. Wat overigens al een tijdje niet meer zo goed lukte, realiseerde ze zich.

Annika schoof aan naast Katrin. 'Is er vandaag iets bijzonders?' vroeg ze fluisterend.

Katrin haalde haar schouders op. Fredrik wachtte geduldig tot Annika was gaan zitten. Toen hij zijn mond opendeed, sneed zijn stem door de stilte.

'Fijn dat iedereen er is. Ik zal het kort houden.' Hij schraapte zijn keel en vouwde zijn handen als in gebed. 'Zoals jullie weten, maakt het boekenvak magere jaren door. Eklunds heeft zich redelijk weten te redden, mede dankzij detectives als de Turwall-serie en *De Vargö-moorden* van Stina von Gryning. Maar helaas heeft de werkelijkheid ons nu ingehaald. De verkoopcijfers dalen op elk vlak. Het bestuur heeft mij afgelopen vrijdag de opdracht gegeven om de balans op te maken en jullie in te lichten over de stand van zaken.'

'Wat betekent dat?' vroeg Tobias Rönn, een van de overige twee uitgevers. Hij boog zich voorover en sloeg zijn armen over elkaar op tafel. Zijn opgestroopte hemdsmouwen ontblootten donkere haren op zijn onderarmen.

Fredrik wierp hem een bezorgde blik toe. ‘In het kort betekent dat dat het geld bijna op is.’

Er steeg een gesmoord geroezemoes op in de kamer, een verontrust gemompel. Annika ving Katrins blik. Katrins ogen waren nog ronder dan gewoonlijk en haar mond stond open alsof ze iets wilde zeggen, maar er kwam niets uit.

‘Wat?’ bracht Rebecka Collin uit. De metalen armbanden rond haar polsen klingelden toen ze bewoog. De derde uitgeefster van het bedrijf was het tegenbeeld van Annika: zorgvuldig opgemaakt en altijd perfect gekleed met bijpassende ringen, armbanden en liefst meerdere halskettingen.

‘Het bestuur heeft me gevraagd om jullie zo veel mogelijk gerust te stellen,’ zei Fredrik Ask. ‘De eigenaars zijn bereid om nog een tijdlang de nodige financiële injecties te geven, maar ik zal eerlijk zijn. Als we de verkoopcijfers niet kunnen opkrikken, dan... Tja.’

‘Dan wat?’ vroeg Annika.

Fredrik maakte een hulpeloos gebaar met zijn handen. ‘Heel simpel: dan gaan we failliet.’

Het werd stil rond de tafel. Annika zette haar koffiebeker op een van de manuscripten. De lucht in de ruimte werd dikker. Katrin schudde haar hoofd, maar zei niets. Annika voelde zich leeg. Het woord ‘failliet’ hing als een boze geest in de kamer.

Uiteindelijk werd de stilte verbroken door Jesper Olsson, een van de redacteuren. Hij boog zich voorover en pinde Fredrik vast met zijn blik. ‘Wat wil je nou eigenlijk zeggen? Ga je ons nu allemaal ontslaan? Zitten we straks zonder werk?’

‘Daar kan ik nu geen antwoord op geven,’ zei Fredrik. Annika hoorde een zekere gelatenheid in zijn stem.

‘Kom op, vertel gewoon wat je weet,’ zei Jesper. Zijn wangen gloeiden.

Tobias stak zijn hand op bij wijze van stopteken. ‘Rustig. Hij zegt toch dat hij daar geen antwoord op heeft?’

Jesper liet zich achterovervallen op zijn stoel en sloeg zijn armen over elkaar. Hij schudde boos zijn hoofd.

‘Ik zal eerlijk zijn,’ zei Fredrik. ‘Het ziet er niet goed uit. Maar het is nog niet te laat.’ Hij wees naar de stapels uitdraaien op tafel. ‘Misschien ligt onze redding hier wel tussen. Jullie weten hoe het is, één bestseller kan ons weer uit de rode cijfers trekken.’

Annika wierp een blik op het manuscript waarop ze haar koffiebeker had gezet. *De wraak van een verslaggever. Dit in elk geval niet*, dacht ze bitter.

Katrin pakte een manuscript dat ze in een blauw mapje had gestoken. ‘Dit heb ik in het weekend gelezen. Het is best goed, eigenlijk.’ Ze streek nerveus haar haar achter haar oren. Een zwarte lok viel meteen weer terug. Haar pagekapsel was net iets te kort.

Fredrik begon te stralen. ‘Zie je wel! Wat is het voor iets?’

‘Eh,’ zei ze, en ze sloeg haar ogen neer. Het bloed steeg naar haar wangen. Annika voelde met haar mee, ze had die blik al zo vaak gezien, telkens als Katrin iets goed vond en wist dat ze de enige was. ‘Ik bedoel, kijk eens hoe populair dit soort verhalen is op Netflix. En in de bioscoop.’

‘Is dit weer zo’n fantasyboek?’ vroeg Tobias, en hij wierp Katrin een grimmige blik toe. Katrin keek Annika smekend aan.

‘Sciencefiction,’ zei ze. ‘*Uit de as van de aarde*, heet het.’

Annika wilde het liefst haar armen om Katrin heen slaan en haar vasthouden als een kind. Zoals altijd wanneer haar collega met haar bizarre voorstellen kwam. In plaats daarvan glimlachte ze zo mild als ze kon. Eklunds had weleens geprobeerd om een fantasyreeks uit te geven. Het eerste deel had het beter gedaan dan verwacht, maar de eigenaars hadden er niets mee en weigerden de rest uit te geven.

‘Het spijt me,’ zei Fredrik. ‘Maar daar trek ik de grens. Wat we nodig hebben is een bestseller. Ik hou zelf ook best van

alternatieve genres, maar dit is niet het juiste moment.’

Katrin knikte en legde het manuscript weer op tafel. Haar blik bleef nog even hangen op de titelpagina, alsof het afscheid pijn deed.

‘We hebben iets nodig wat verkoopt,’ herhaalde Fredrik. ‘Hebben we niets in de pijplijn?’

Moord, dacht Annika, terwijl ze wachtte tot de anderen iets zouden zeggen. *Dat verkoopt. We moeten moordmysteries uitgeven. Liefst gekruid met pikante seks.* Haar lichaam begon te kriebelen toen ze eraan dacht. In de literatuur was het een en al moord wat de klok sloeg. De bestsellerlijsten werden bevolkt door getroebleerde politiemensen en beestachtige seriemoordenaars. Annika’s gedachten dwaalden af. Er moest iets anders zijn, iets unieks wat eruit sprong. Maar wat?

‘Nou ja, binnenkort hebben we in elk geval een nieuwe *Vargö-moord*,’ zei Tobias. ‘Stina loopt alleen een beetje achter op schema, ze mailde me vorige week om te zeggen dat het haar speet.’

Annika probeerde zich te herinneren of ze de laatste tijd iets interessants had gelezen, iets wat ze toen misschien opzij had geschoven maar wat een nieuwe kans verdiende.

‘Dat is jammer,’ zei Fredrik. ‘Probeer haar een beetje achter de vodden te zitten, Tobias. In de tussentijd is de manuscriptgroep ook crisisgroep. Alles kan, zolang het maar verkoopt.’ Hij wierp Katrin een vermanende blik toe. ‘Bijna alles dan.’

Tobias ging rechtop zitten. ‘Oké, maar dan stel ik voor dat we eerst kijken wat we nu hebben liggen. Dan hebben we morgen de eerste echte crisisvergadering. Is dat goed?’

Niemand zei iets. De stilte rond de tafel sprak voor zich. Fredrik verontschuldigde zich en verliet de vergadering na hun te hebben opgedragen om voor kerst de volgende bestseller te vinden. Daarna verlieten de anderen een voor een de kamer, tot alleen de leden van de manuscriptgroep nog aan tafel zaten.

Ze keken elkaar even aan in gelaten stilte. Vervolgens deden ze hun best om de draad weer op te pakken en verdeelden ze de binnengekomen manuscripten, bijna zoals vanouds. Maar er was iets mechanisch in geslopen. Ze waren allemaal geschokt. Ze konden alleen maar denken aan hun baan die op de tocht stond. Annika zag dat Katrin tersluiks een traan wegveegde.

Ze begreep haar collega wel. Ze hielden allemaal van hun werk. Ze wisten dat het boekenvak in zwaar weer verkeerde, maar dit had geen van hen zien aankomen. Niemand had gedacht dat Eklunds de volgende zou zijn. De uitgeverij was al langer dan Annika zich kon herinneren een solide speler in de branche.

Ze legden meer manuscripten opzij dan gewoonlijk. Niemand had zin om ze te lezen. Alles waarvan de titel hen niet aansprak werd onmiddellijk afgewezen. Hetzelfde gold voor manuscripten die begonnen met een beschrijving van het weer. Daarna gingen ze uit elkaar en keerden ze terug naar hun bureau om mails te beantwoorden.

Annika's blik ging heen en weer tussen haar scherm en het bescheiden stapeltje manuscripten. Het leek wel alsof iemand een sluier over de werkelijkheid had gelegd. Met tegenzin pakte ze het eerste manuscript. Het kon haar niet boeien. Het raakte haar niet. Terwijl ze door de ingezonden manuscripten van hoopvolle debutanten bladerde, dacht ze slechts aan haar grote droom: een eigen huis en een gezin. Durfden ze nu wel een huis te kopen, nu haar baan misschien op de tocht stond?